

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Bibliotheca Smithiana, Seu Catalogus Librorum D. Josephi
Smithii Angli Per Cognomina Authorum Dispositus**

Pasquali, Giovanni Battista

Venetiis, 1755

C. Taciti Annal. & Vita Agricolae

urn:nbn:de:gbv:45:1-844

que tam studiuimus orationis nostræ expoliendæ amoenitati , quam alienæ examussim interpretandæ veritati . Tibi autem , Pater clementissime , non idcirco hos Xenophontis libros de optimo Imperio dedicavimus , ut ex iis doctrinam ullam consequare . Quis enim te uno in omni bene vivendi genere , & consiliano , & agendo , & imperando præstantior ? Sed ut per te discant alii sermonis græci imperiti , & qualem oporteat regem esse , & quales subditos ; quo & quanto alter est dignitate superior , tanto sit , quam subditi , omni virtute ornatiōr ; & hi intelligent tum suo se functos officio , cum alacriter imperata constanterque obierint . Quanti insuper splendidissimum opus hoc debeat aestimari , testimonio nobis est sapientissimus ille Scipio Africanus posterior , qui traditur unam hanc Xenophontis pædiā nunquam de manibus ponere consueisse . Et M. Tullius Cicero ad Pætum de se scribens ait , Pædiā Cyri , quam contriverat legendo , totam in suo imperio explicasse . Nihil enim est profecto in omni laudatissimo vita genere , sive domi & foris , sive belli & pacis , sive agendo quid , sive intelligendo consideretur , quod minus perfecte , atque cumulate in hisce octo pædiæ libris & inveniri & disci liceat . Sed ne , si prolixior fuerim , possim judicari loquacior , jam Xenophon ipse cum grandius , tum suavius personet .

I N F I N E ,

Huic autem Cyri Pædiæ idem Franciscus Philelfus
Eques auratus laureatusque Poeta extremam imposuit manum
Mediolani ad xi. Kal. Octobres , Anno a natali Christiano
Millesimo quadragesimo sexagesimo septimo .

[i] C. TACITI ANNAL. & VITA AGRICOLÆ

*Franciscus Puteolanus Jacobo [2] Antiquario
Ducali Secretario S.*

Maximis plurimisque rebus in utraque mea fortuna a te adjutus , sublevatus ac ornatus , vir perfectissime , uni omnium secundum Deos inter mortales plurimum debo ; & quia parem gratiam nullam unquam referre possem , qua una via datur ingratitudinis notam effugiam , habebo quam non referre est , & quicquid aut nunc est , aut in futurum mihi erit , tibi acceptum referri debere hand invitus fatebor . Tu mihi omnia non amici solum officia , sed affectum pietatemque paternam præstisti . Tu gravissimis in fluctibus non solum versatum , sed obrutum , manum porrigenis in portum perduxisti . Tu omnibus incommodis perfunctum post longa certamina præmiis fudoris & pulveris ornasti . Tu tranquillam vitam , ad quam enixissime frustra contendebam , tribuisti ; neque in me uno tua innotuit bene-

[1] . Etsi Editionis nostra locus desideretur ,
Saxius tamen coniicit Mediolani fuisse peractam .
Ad annum vero quod attinet , quum hac eadem
Puteolani Epistola Venetiis recusa fuerit anno
1497 , ut habet Maittaire , non sine ratione in-

fertur Mediolanensem Editionem ante hac publici juris factam fuisse .

[2] De Puteolano & Antiquario vid. sup. pag.
195. 233. pag. 245.

[CCCXIII]

beneficentia ; longus ordo post me & ante me extat te patronum salutantium. Nam cum ob rarissimas animi tui virtutes , gravissimos mores , religionis cultum , totius vitæ tenorem aequabilem , modestiam in illo fastigio admirandam , lenitatem & mansuetudinem pari conjunctam gravitati , in omni fortuna constantiam , miram scientiam atque facundiam , in agendis rebus dexteritatem , ad maxima negotia obeunda efficaces cogitationes , in omnibus rebus fidem , ac pares laude prudentiam atque simplicitatem , non modo multitudini fueris acceptissimus , verum & totius Italiz Principes , Tetrarchæ , Reges , Pontifices te suspexerint , evexerint , promoyerint . Nihil tibi unquam ambivisti , rogasti , impetrasti ; quidquid tulisti , honores , sacerdotia , mera Principum liberalitas ac judicium fuit ; quamquam nec ea quidem pro virtutibus aut meritis , quæ licet multis maxima videantur , plerique haud quaquam actibus tuis pares plura tenuerunt . Piget pudetque referre adulatores , scurras , delatores , quos cernimus ditiores . Cur tu ut innocentia & virtute , ita flaminis , procreationibus , præfecturis alios non excellis ? Virum non eodem judicio quo ceteri felicitatem metiris ; ideo quæ maxima ipsi putant , semper contempsti . Compertum habeo , exiguo labore , levissimis atque etiam honestissimis precibus honorificentissimum quod-dam tibi queri potuisse . Obstigit antiquus rigor , & prisca frugalitas , & modicis contentus animus . Quod pro te tamen nunquam propositis ullis præmis faceres , vidimus multoties amicorum causa ambitiosissime contendisse ; multa enim multis rogati atque impetrasti . Sed ego in hoc latissimo campo , in uberrima tuarum laudum materia parcus loqui coger ; quod enim omnia tibi debedo , vereor ne foeda assentandi libidine rapi videar . Accedit quod virtutibus tuis parem orationem afferre non possumus ; sed ut floribus ac interdum solis precibus Diis supplicant , qui thura non habent ; sic hoc tempore ego tibi , quem vice magni numinis colo , munuscum offero , Corn. Taciti Equitis Romani historicorum omnium gravissimi disertissimique quicquid incuriosæ vetustati superfluit : id est fragmenta ex Actionibus diurnalibus Augustæ Historiæ ; De moribus & situ Germaniæ ; De genere eloquentia non corruptæ , cui operi a quibusdam titulus de Claris Oratoribus inscribitur ; Vitam Julii Agricolæ Soceri ; multis vigiliis , intensissimoque studio recognita , adjuvante Berardino [3] Lanterio omnium Mediolanensium eruditissimo , ut eum parcissime laudem , sub tuo nomine nostris impressoribus tradidimus : tum quia ejus eloquentia perfecta meo iudicio & admirabilis peculiariter ita te ut me delectat , tum ne in tanta librorum copia solus ipse supprimeretur . Veneti enim Impressores adeo infuscaverant ac fecerant hoc divinum opus , ut non modo Cornelianæ facundiæ majestas inquinaretur , sed vix sensus ullus conjectari posset . Quid ego effecerim , judicent docti , sed collatis exemplaribus . De quo Tacito hæc præfanda duxi : in republ. versatum , Belgicæ Galliae rationes procurasse , causas dixisse , historiam scripsisse ab Augusto ad Principatum Adriani : sed major & melior pars , proh dolor , & humani generis immensa jactura ! temporum injuria abolita est : absolvisse omnem historiæ legem ; nam cum suorum temporum majore ex parte memoriarum consuluerit , id pari eloquentia ac libertate præstítit . Debebat tribus deinceps Gentis Flaviæ Imperatoribus , ab iis ad maximos honores proiectus , quos incorruptam re-

rrum

[3] Per ea tempora Præpositus Ecclesiæ Vi-glevane natus . Vir sane doctus , sed nimia præditus modestia , ut qui nullam e lucubrationibus suis in lucem prodire permiserit .

